

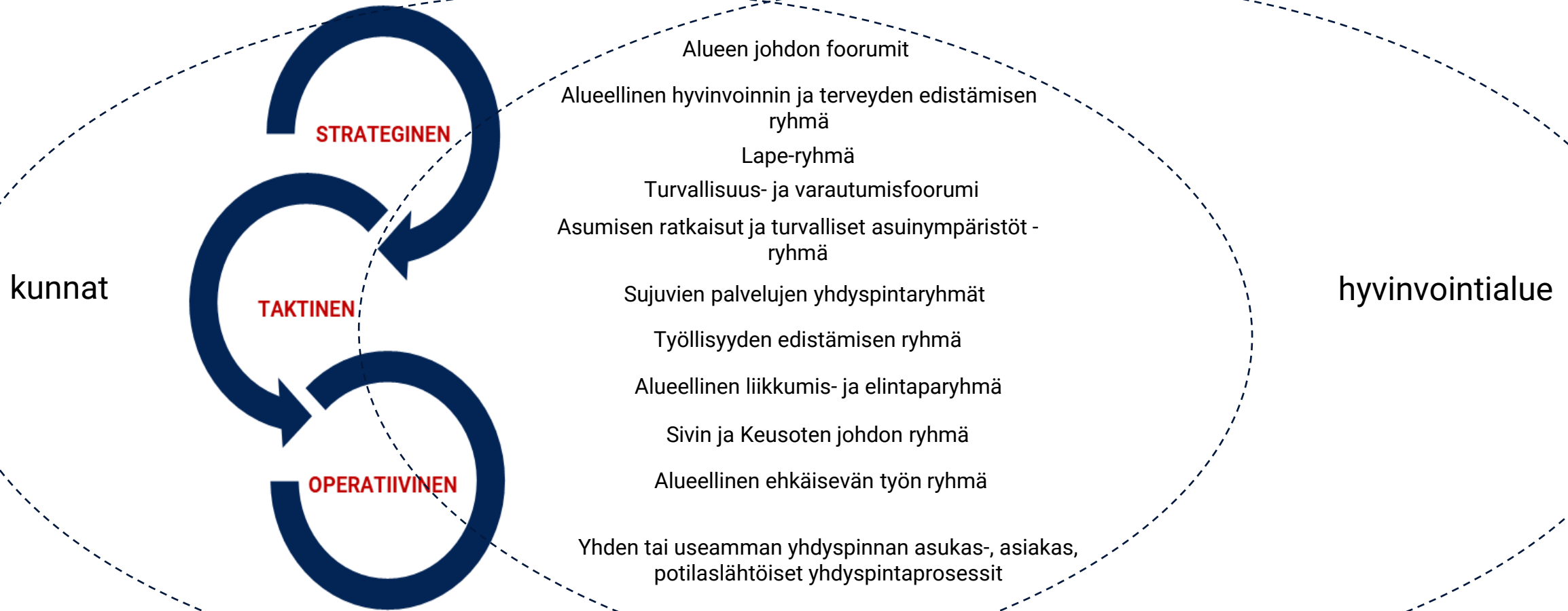
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen yhdyspinnoilla

Alueellinen hyte-neuvottelu 2023
Alueelliset painopisteet

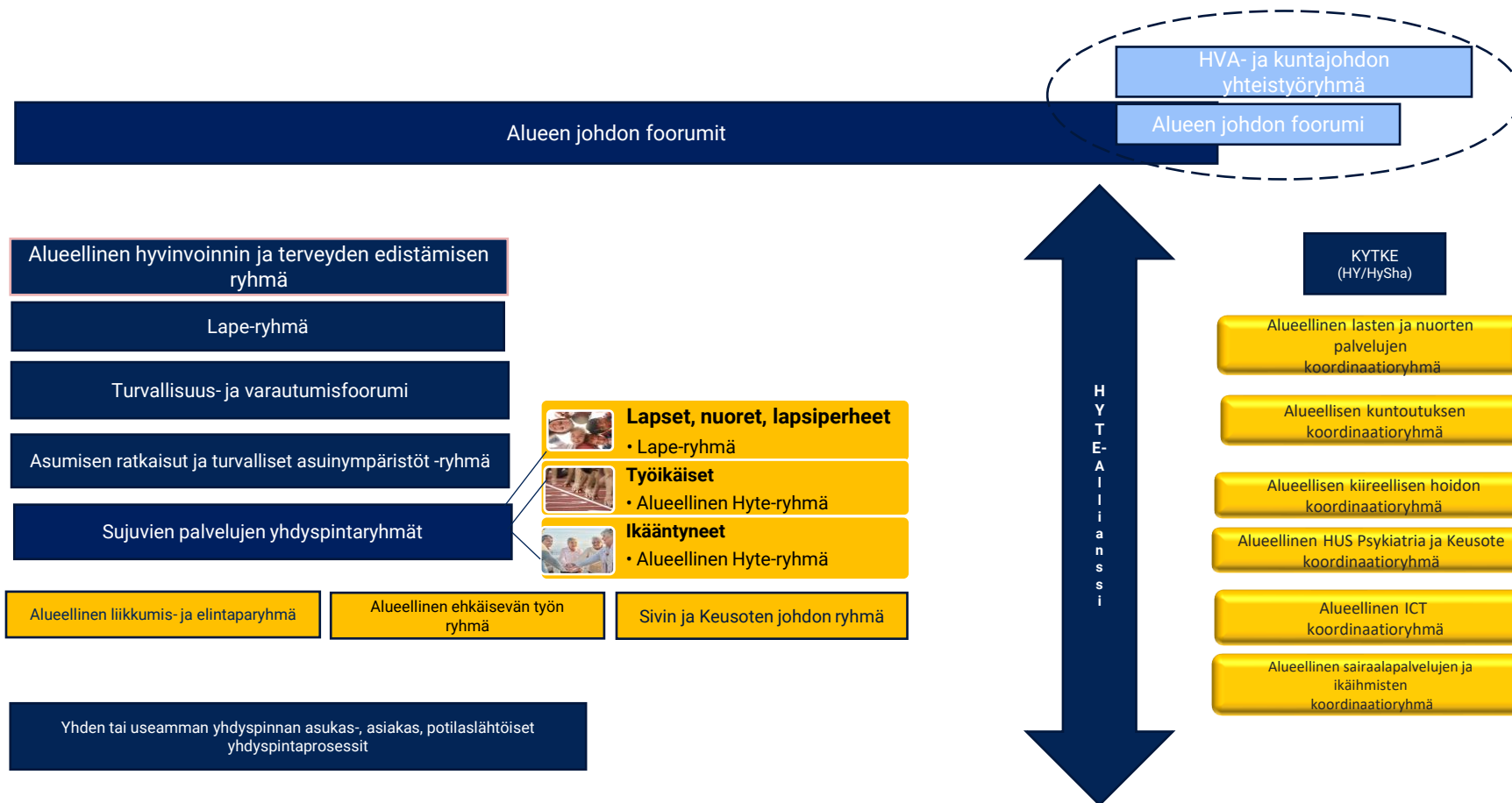
keusote.fi

HYVINKÄÄ | JÄRVENPÄÄ | MÄNTSÄLÄ | NURMIJÄRVI | PORNAINEN | TUUSULA

YHDYSPINTOJEN ORGANISAATIO KESKI-UUDENMAAN ALUEELLA -VASTINPARIMALLI

YHDYSPINTOJEN ORGANISAATIO KESKI-UUDENMAAN ALUEELLA -VASTINPARIMALLI

Uudenmaan tasoinen Hyte-yhteistyörakenne hyvinvointialueiden, Helsingin ja HUS:n kanssa.
Kytke (esh) –yhteistyörakenne uudistuu osana johtamis- ja päätöksentekorakenteita HUS:n kanssa

Alueellinen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vuosikello noudattaa talouden ja toiminnan vuosikelloa

- Alueellinen liikkumis- ja elintaparyhmä
7-10x/vuosi
- Alueellinen ehkäisevän työn ryhmä
8-11x/vuosi

- Koko vuoden toiminnan koostaminen
- Arviointi (toiminta ja talous)
- Yhdyspintojen toimintamallin ja integraatioiden arviointi (alueen johdon foorumi)

Alueellinen Lape-ryhmä xx.12.2023

Alueellinen Hyte-ryhmä xx.11.2023

Seuranta ja arviointi koko vuoden ajan.

Tulokset ja johtopäätökset. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen neuvottelut

- Edellisen vuoden/valtuustokauden Hyte-tiedon analysointi hyvinvointisuunnitelmaan peilaten sekä jakaminen alueen kuntien ja järjestöneuvottelukunnan kesken
- Alueellinen hyvinvointikertomus julkaistaan
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen neuvottelut

Alueellinen Hyte-ryhmä 6.2.2023

Ja on kiinteä osa yhdyspintojen vuosikelloa

Alueellinen Hyte-ryhmä 3.4.2023

Alueellinen Lape-ryhmä 13.4.2023

Alueellinen Lape-ryhmä xx.9.2023

Alueellinen Hyte-ryhmä xx.9.2023

Seuranta ja arviointi koko vuoden ajan.

Tulevan vuoden painopisteet ja yhteisten toimenpiteiden konkretisointi.

Alueellinen Hyte-ryhmä 5.6.2023

Alueellinen Lape-ryhmä 15.6.2023

- Yhteistoimintaa ja asukaslähtöisiä tapahtumia
- Uuden innovointia seurannan perusteella
- Alueen yhteiset ryhmät lasten ja nuorten ja ikääntyneiden hyvinvointityössä kokoontuvat oman aikataulun mukaisesti, usein kuntakohtaisia
- Järjestöneuvottelukunta, kumppanuus ym. yhteistyöryhmät kokoontuvat oman aikataulun mukaisesti

- Toimenpiteiden konkretisointi yhteistoiminnaksi kuntakortteihin ja kumppanuusmalliin
- Alueen johdon foorumi terävöittää

Yhdyspintojen vuosikello noudattaa talouden ja toiminnan vuosikelloa

Keusoten ja sivistysjohtajien ryhmä
5-7x/vuosi

Työllisyyden edistämisen ryhmä
4-6x/vuosi

Asukaskehittäjät 4-8x/vuosi

Järjestöneuvottelukunta 4-8x/vuosi

- Yhdyspintojen toiminnan ja integraatioiden arviointi toimialajohdon seminaariin
- Ryhmät valmistelevat seminaarin (Aluehyte, Asumisen ratkaisut ja turvalliset asuin ympäristöt)

- Edellisen vuoden yhteenveto ja uuden yhdyspintavuoden käynnistyminen
- Ryhmien tavoitteiden mukainen toiminta alkaa

Yhteenveto, arviointi ja seuraavan vuoden suunnitelma

Tilinpäätös, hyvinvointisuunnitelma ja kertomus

Kuluvan vuoden suunnitelmien toteutumien tarkistus jatkuvan parantamisen periaatteen mukaisesti

Hyvinvointialueen ja kuntajohdon neuvottelut xx.5/vuosittain

- Monialaiset ryhmät kokoontuvat oman aikataulun mukaisesti
- Jatkuva parantaminen
- Nopea reagointi ja ennakointi toimintaympäristön tms. muutoksissa

HVA- ja kuntajohdon yhteistyöryhmä 9.1.2023

HVA- ja kuntajohdon yhteistyöryhmä 9.2.2023

HVA- ja kuntajohdon yhteistyöryhmä 1.3.2023

Asumisen ratkaisut ja turvalliset asuin ympäristöt ryhmä 8.3.23

HVA- ja kuntajohdon yhteistyöryhmä 5.4.2023

HVA- ja kuntajohdon yhteistyöryhmä 17.5.2023

Asumisen ratkaisut ja turvalliset asuin ympäristöt ryhmä 26.4.2023

HVA ja kuntien toimialajohdon seminaari xx.5.2023

- Talouden ja toiminnan suunnitelmat
- Pystytään huomioimaan osana seuraavan vuoden TA
- Yhteiset mahdolliset kehittämishankkeet

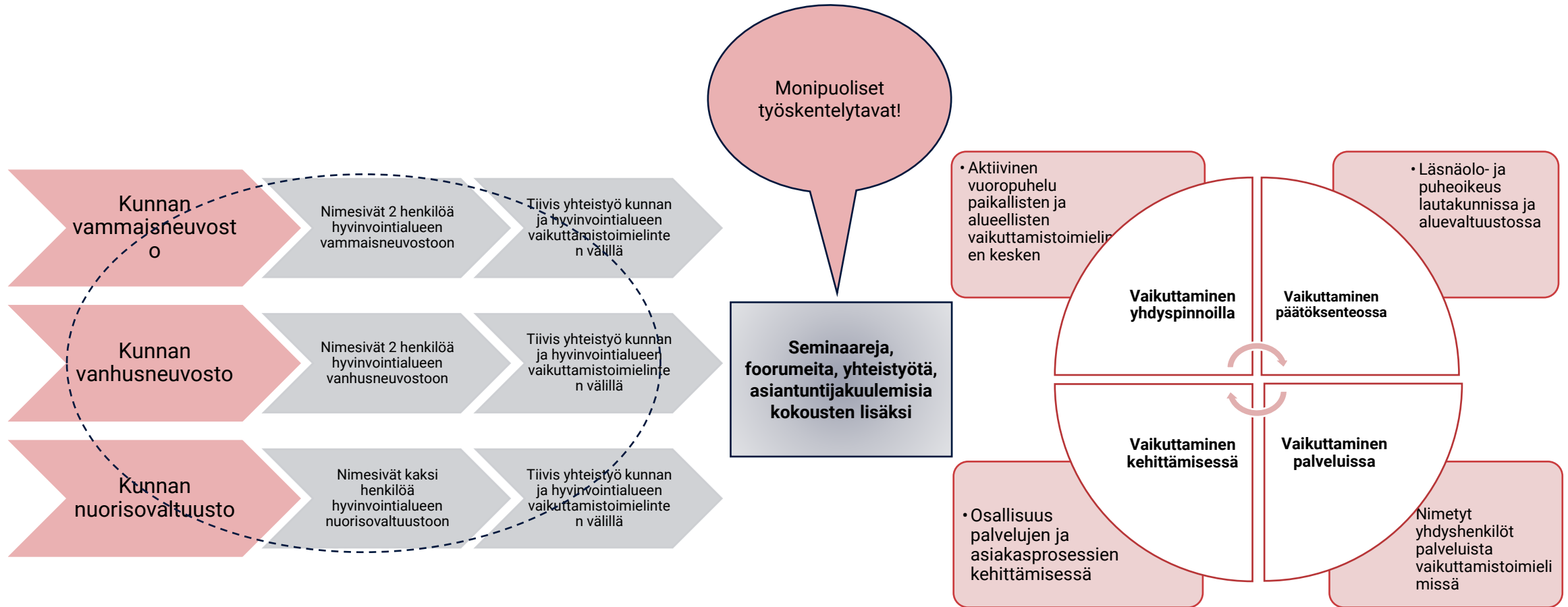
Asumisen ratkaisut ja turvalliset asuin ympäristöt ryhmä 7.6.2023

HVA- ja kuntajohdon yhteistyöryhmä 21.6.2023 (tarvittaessa)

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Hyvinvointialueen vaikuttamistoimielimet vuosikellossa 8 kokousta / vuosi /vaikuttamistoimielin

Kuntien ja hyvinvointialueiden välisistä neuvotteluista yleisesti

- Uusien hyvinvointialueiden ja kuntien yhteistyön tueksi on tehty suosituksia esim. valtuustokausittaisista strategisemman tason neuvotteluista ja erilaisia mallipohjia (esim. Kuntaliitto)
- Alueellisesti käytännöt vielä vaihtelevat tai työ vaiheessa riippuen hyvinvointialueen kypsyydestä
- Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymän aikana on muodostunut *jatkuvan neuvottelun periaate* (kuntajohtajien neuvottelukunta/1.1.23 lähtien hva- ja kuntajohdon yhteistyöryhmä ja alueen yhdyspinta toimintamalli), jonka edelleen jatkamiselle ei ole esteitä
- Vuosittainen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen neuvottelu perustuu sote-järjestämislakiin

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopiste v.2023, ennakointi vuoteen 2024

Hyvinvointikertomusten tulokset 31.3/2023 alussa

- Kunnittaiset ja hyvinvointialue
- Järjestöneuvottelukunnan näkemys järjestöyhteistyön tilanteesta alueellisen hyvinvointisuunnitelman painopisteissä

Alueelliset hyte-neuvottelut johdon foorumin yhteydessä

- Tulokset alueellisen hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden näkökulmista ja organisaatioiden muodostamat näkemykset- yhteiset **tavoitteet ja toimenpiteet**
- **Yhteistyö ja seuranta** v.2023 (-2024)

Alueen johdon foorumi 31.5.2023

- Terävöittää yhteistyötä ja tavoitteita teema/ilmiöpajassaan 4-5/2023
- Tarkempi suunnitelma v. 2023 (-2024)

HUS-HVA Hyte-neuvottelu

Kunta toimittaa hyvinvointikertomuksen tulokset HVA:lle nostaa esiin painopisteensä alueellisessa suunnitelmassa

Järjestöneuvottelukunta toimittaa arvionsa HVA:lle

HVA valmistelee yhteenvedon johdon foorumia varten
- aluehyte arvioi ja täydentää yhteenvedoa 5. ja 23.5.2023

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ryhmä – tiedolla johtaminen

Alueellinen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ryhmä

Hyvinvointialue, kunnat, järjestö, palveluntuottaja, esh, TE-keskus, Kela, oppilaitos, Pela

Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen

Hyvinvointitiedolla johtaminen

(Alueellinen hyvinvointisuunnitelma ja -kertomus)

Ehkäisevä työ

(päihteet, riippuvuudet, lähisuhde- ja perheväkivalta, arjen turvallisuus)

Lasten ja nuorten hyvinvointityö

Ikääntyneiden hyvinvointityö

Toiminta ja työkyvyn ylläpito

Alueellinen Hyte-verkosto

Osallisuus

Yliorganisatorinen monialainen yhteistyö on dynaaminen prosessi

Työllisyyden hoito

Ehkäisevän työn verkosto

Alueellinen liikkumis- ja elintapaneuvonnan ryhmä

Työikäisten ja ikääntyneiden palvelujen yhdyspintatyö

Osallisuus ja vaikuttaminen

Vanhusneuvosto

Vammaisneuvosto

Nuorisovaltuusto

Asukaskehittäjät

HYVINVOINTIALUE, KUNNAT, HUS

- **Tekevät yhteistyötä** toistensa ja alueella toimivien muiden julkisten toimijoiden, yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa.
- **Tukevat** hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä toisiaan **asiantuntemuksellaan.**
- **Vuosittaiset neuvottelut** hyvinvointiedon päivittämisessä (Alueellinen hyvinvointisuunnitelma ja -kertomus)
- Uudenmaan alueen yhteinen hyte-ryhmä

Keski-Uudenmaan sote- palvelutuotanto

Asukaslähtöinen integraatio

Yhteinen näky resurssien käyttöön/jakamiseen sekä arvoa asukkaalle tuottavaan toimintaan.

Yhteiset
tavoitteet,
toimenpiteet ja
mittarit
(esim.
hyvinvointi ja
terveyshyöty,
kustannusvaikut
tavuus)

palveluketju (esim. lapset ja nuoret, työkäiset, ikäihmiset)

Toiminnot ja palvelut kunnissa,
järjestöissä jne.

Osana sosiaali- ja terveyspalveluja
hyvinvointialueella (sis.Pela)

Osana erikoissairaanhoidoa HUS-yhtymässä

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Tiedolla johtaminen ja vaikuttavuus

Alueellinen hyvinvointisuunnitelma 2020-2025 ja –kertomus

Osallisuusohjelma 2020-2025

Alueellinen lasten ja nuorten
Hyvinvointisuunnitelma 2022-2025

Alueellinen
opiskelu- ja nuoltosuunnitelma

Alueellinen
ikäntyneiden
Hyvinvointisuunnitelma
2022-2025

Alueellinen vammaisten
hyvinvointisuunnitelma
2023-2025

Alueellinen lähisuhde- ja
perheväkivallan
ehkäisy-suunnitelma 2022-
2025

Alueellinen ehkäisevän
päihdetyön
suunnitelma 2022-2025

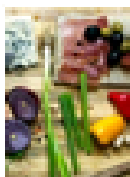
Alueellisen hyvinvointisuunnitelman 2020-2025 tavoitteet

Sairastavuus vähenee

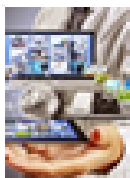
Liikkuminen lisääntyy
vähän liikkuvien ja
liikkumattomien parissa

Ylipainoisten ja lihavien
määrä laskee

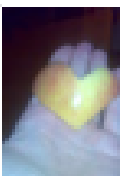
Yksinäisyyden kokemus
vähenee

Sähköinen omahoito ja
asiointi hyvinvoinnin ja
terveyden edistämiseksi
lisääntyy

Mielenterveysongelmien
määrä vähenee

Päihteiden käyttö
(nikotiinituotteet, alkoholi,
huumeet) vähenee

Hyvinvointisuunnitelma kuvaa alueellista yhteistyötä, jonka tavoitteena on tuottaa hyvinvointi- ja terveyshyötyä alueen asukkaille.

Hyvinvointisuunnitelmassa määritellään, mitä Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymä tekee yhdessä muiden toimijoiden kanssa asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi sekä eriarvoisuuden vähentämiseksi.

Laaja tietopohja lähtötason tietona, hyvinvointitiedolla johtamista

Alueellinen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ryhmä seuraa hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin. Työ on ennakoivaa, monitoimijaista ja yhteensovittavaa.

Hyvinvointisuunnitelma täydentää ja tukee kuntien omaa hyvinvointityötä alueillaan.

Kunnat ja hyvinvointialue tukevat toisiaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä

Kunta

- Toimittaa hyvinvointisuunnitelman ja – kertomuksen hyvinvointialueelle
- Toimii hyte-yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa ja tukee sitä asiantuntemuksellaan
- Tekee toimialojen välistä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yhteistyötä
- Osallistuu hyvinvointialueen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen neuvotteluihin

Hyvinvointialue

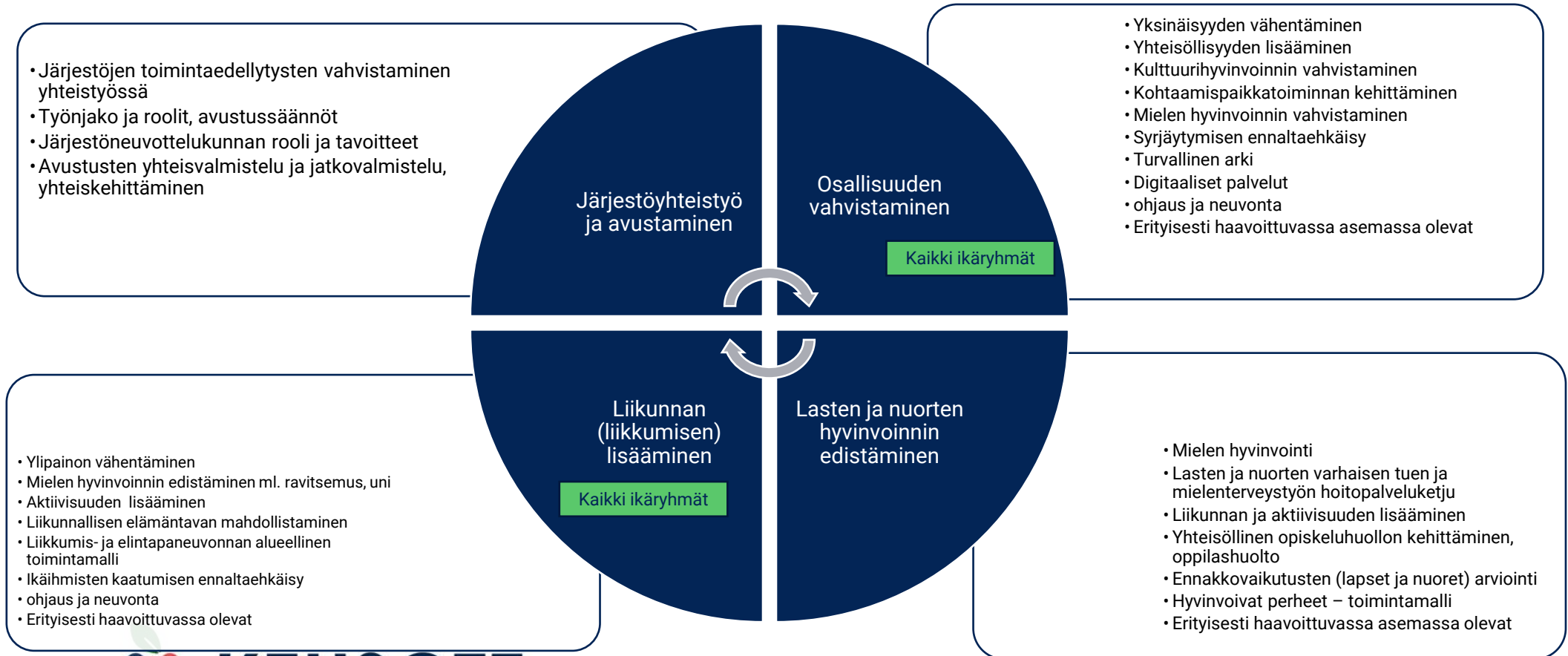
- Laatii hyvinvointisuunnitelman ja – kertomuksen yhteistyössä kuntien kanssa
- Toimii hyte-yhteistyössä kuntien kanssa. Tukee kuntia asiantuntemuksellaan ja hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen liittyvässä kehittämistyössä.
- Sovittaa yhteen sosiaali- ja terveyspalveluja muiden toimijoiden palvelujen kanssa
- Neuvottelee vähintään kerran vuodessa yhdessä kuntien ja muiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimijoiden kanssa **hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteista, toimenpiteistä, yhteistyöstä ja seurannasta**

Kuntia ja hyvinvointialueita koskevat lähes samat lakisääteiset hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtävät

Kuntalaki 1 ja 37 §, Hyvinvointialuelaki 1 ja 41 §; Sote-järjestämislaki 6 ja 7 § 1.1.2023 alkaen)

- Edistää asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä
- Nimeää hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuutahon
- Ottaa huomioon päätöksenteossa arvioidut vaikutukset ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen väestöryhmittäin
- Seuraa kuntalaisten elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin
- Valmistelea valtuustolle valtuustokausittain hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman. Julkaisee sen julkisessa tietoverkossa
- Asettaa strategisessa suunnittelussaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteet ja toimenpiteet
- Raportoi vuosittain valtuustolle elinoloista, hyvinvoinnista ja terveydestä, niihin vaikuttavista tekijöistä ja toteutetuista toimenpiteistä
- Tekee hyte-yhteistyötä alueensa muiden toimijoiden kanssa (julkiset toimijat, yksityiset yritykset, yleishyödylliset yhteisöt)
- Edistää alueellaan hyte-työtä tekevien järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikutusmahdollisuuksia hytessä
- Molemmilla on myös muita/erillisiä lakisääteisiä velvoitteita koskien hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä

Alueellisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yhteistyön painopisteitä vuodelle 2023 (-24)

Hyte-neuvottelu johton foorumissa 31.5.2023

Kustannukset, hyödyt, riskit ja haitat

- Terävöittää hyvinvointikertomusten tiedon perusteella syntyneitä hyte-yhdyspinnan painopistealueiden työtä v. 2023 (-24) ja evästä yhdyspinnan toimijoita
- Tehokkuushyöty, vaikuttavuushyöty, kustannustehokkuushyöty, riskit
- **Asukaslähtöisyys**
- **Strateginen taso**
- **Yhdyspinnalla pysyminen**

Asumisen kehittäminen ja turvalliset asuinympäristöt

- Asuminen esim. yhteisöllisen asumisen kehittäminen, haavoittuvien ryhmien asuminen, asunnottomuuden torjunta
- Asumisneuvontayhteistyö
- Turvallisuus, turvallinen arki
- Yhdyspintojen työryhmälle ”Asumisen ratkaisut ja turvalliset asuinympäristöt” valmisteluvastuu näissä teemoissa 12/2023 johdon foorumiin, jossa kehittämisen jatkotoimenpiteet agendalla

Yhdyspintojen työryhmät, paikalliset ja alueelliset hyte-suunnitelmat

- Työryhmien roolit ja vastuut selkiytystyötä meneillään mm. sivijohtajien ryhmässä liittyen Lape-ryhmien rooleihin ja kuntien keskinäisen yhteistyön vahvistamiseen
- HUS-yhtymä ja erikoissairaanhoido ovat osa asiakassegmenttejä, tästä aktiivinen palveluketjutyö meneillään. Uudenmaan tasoisen hyte-ryhmän aktiivinen työskentely alkaa elokuussa 2023 (HUS-järjestämissopimus)
- Alueellisen hyte-ryhmän rooli Keski-Uudenmaan paikallisten ja alueellisten suunnitelmien selkiyttäjänä ja yhteensovittajana on keskeinen
- Alueellinen ehkäisevästä päihdetyö ja pakka-toimintamalli on Terveyden edistämisen hankehaku meneillään (hakijana EHYT ry)
- Näkymättömät –hankehaku (hakijana järjestöjen yhteenliittymä), jossa hyvinvointialue on mukana omavastuullisena kumppanina. Näkymättömät-avustusohjelman (2024–2026) tavoitteena on vahvistaa haavoittuvassa asemassa olevien väestöryhmien arjen osallisuutta.

Yhdyspintojen työryhmät, alueelliset ja paikalliset suunnitelmat

- Alueellinen hyvinvointisuunnitelma ja –kertomus sekä siihen liittyvien kohdennettujen suunnitelmien kokonaisuus on päivitetty vuosille (alkaen) 2020-2025
- Päivittämisen aloittaminen, suunnitelmakokonaisuuden uudistaminen on ajankohtaista aloittaa v. 2024. Eriytynen huomio päivittämissä tulee kiinnittää **hyvinvointi- ja terveystaikutusten arviointiin kaikkien suunnitelmien kohdalla** sekä nyt toteutettujen toimenpiteiden että tulevaisuuden tavoitteiden osalta
- Samassa yhteydessä on ajankohtaista pohtia **alueellisten ja paikallisten suunnitelmien yhteensovittamista ja jäsentelyä myös resurssien käytön optimoinnin osalta**

Strateginen kumppanuus on pitkäjänteistä yhdessä tekemistä, investoimista yhteistyöhön

- Tehokkuushyöty (synergiaetu)
  - Mikä on yhteinen mittari
- Vaikuttavuushyöty
  - Mikä on yhteinen mittari
- Kustannusvaikuttavuushyöty
  - Mikä on yhteinen mittari
- Riskit
  - Mikä on yhteinen mittari

- Tehokkuushyöty (synergiaetu)
  - Mikä on yhteinen mittari
- Vaikuttavuushyöty
  - Mikä on yhteinen mittari
- Kustannusvaikuttavuushyöty
  - Mikä on yhteinen mittari
- Riskit
  - Mikä on yhteinen mittari

Kustannukset, hyödyt, riskit ja haitat

Järjestöyhteistyö ja avustaminen

Osallisuuden vahvistaminen

Kaikki ikäryhmät

Liikunnan (liikkumisen) lisääminen

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen

Kaikki ikäryhmät

- Tehokkuushyöty (synergiaetu)
  - Mikä on yhteinen mittari
- Vaikuttavuushyöty
  - Mikä on yhteinen mittari
- Kustannusvaikuttavuushyöty
  - Mikä on yhteinen mittari
- Riskit
  - Mikä on yhteinen mittari

- Tehokkuushyöty (synergiaetu)
  - Mikä on yhteinen mittari
- Vaikuttavuushyöty
  - Mikä on yhteinen mittari
- Kustannusvaikuttavuushyöty
  - Mikä on yhteinen mittari
- Riskit
  - Mikä on yhteinen mittari

Järjestöyhteistyö ja avustaminen

- Jatkuvuuden varmistaminen
  - Järjestöjen toiminnan monipuolinen tuki
  - Yhteistyö toimijoiden kesken (kunnat, hyvinvointialue, järjestöneuvottelukunta) tiivistyttävä
  - Tunnistettava myös muutostarve – toiminnan vaikuttavuuden tarkastelu
- Yhteiset tavoitteet, painopisteiden valinta ja tiedolla ohjaaminen
- Organisaatioilla on myös omia painopisteitä, tasapaino yhteisen, alueellisen ja paikallisen järjestöjen toiminnan tuen välillä
  - Osallisuuden vahvistaminen
  - Yhdenvertaisuus ja tasapuolisuus
  - Järjestötoiminnan vahvistaminen/lisääminen koko alueen näkökulmasta (ml. avustushakujen jatkokehittäminen)
  - Tiedolla johtamisen vahvistaminen

Osallisuuden vahvistaminen

- Asukas/asiakas/potilas näkee tällä hetkellä liikaa rajapintoja – ei työnnetä pois vaan kutsutaan – yhteinen osallisuusviestintä
  - Asiakaskohtaamisissa koko palveluketjun ajattelu
- Eriarvoisuuden vähentäminen (sosiaalinen kestävyys on edellytys taloudelliselle kestävyydelle) – fokusointi, priorisointi
  - Hiljaiset vs. äänekkäät
- Osallisuuden kerroksellisuuden (asukastaso, yhdyspintataso, kansallinen taso) huomiointi yhteisissä mittareissa ja tiedolla johtamisessa
- Yhteinen mittari osallisuuden tarkastelulle omien lisäksi esim. THL:n osallisuuden mittari
- Osallisuuden vahvistaminen on aina myös asenne

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen

- Viisi nostoa
  - Haavoittuvassa asemassa olevan perheen ympärille koottava verkosto- monialaiset tukiryhmät
  - Vastinparit luotava yhdyspinnalla ylös, alas ja sivulle (ml. kentän toimijat)
  - Selkeät kärjet kehittämiseen –fokusointi ja priorisointi
  - Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman päivittäminen arviointiin perustuen yhteistyössä
  - Puheen muuttaminen pois siiloajattelusta

Liikunnan/liikkumisen lisääminen

- Kuntien välisen yhteistyön lisääminen liikkumisen lisäämisessä
- Yhteistyö vähän liikkuvien asukkaiden kohdalla
  - Liikuntalähetteen käytön lisääminen
  - Ohjaaminen sotesta kuntien ja järjestöjen liikuntapalveluihin vahvistuttava
  - Puheeksiottamisen osaamista asukas/asiakas/potilaskontakteissa vahvistettava
  - Kohdennetut toimenpiteet esim. kutsuntatarkastukset, ikääntyneiden ja lasten ja nuorten, lapsiperheiden kohtaamispaikoissa, varhaiskasvatuksessa tai kouluissa
  - Digitalisaation hyödyntäminen
- Toimenpiteiden vaikuttavuuden mittaamisen vahvistaminen

Kaikkien painopisteiden kohdalla alueellisessa hyte-työssä

- Yhteisen tietopohjan vahvistaminen
  - On toimenpiteiksi konkretisoinnin ajuri
- Jatkuvan parantamisen rutiini –pdca
- Vastinparimalli
- Matalalla roikkuvien hedelmien kerääminen pitkäjänteisen ja tavoitteellisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lisäksi

- Jokeri: työikäisten hyvinvoinnin vahvistaminen ja terveen ikääntymisen varmistaminen